

E-könyv - rövid változat (2021 november)
Az angolul publikált teljes változat (147 oldal) magyar nyelvű összefoglalója

Záradék

Szerkesztő

dr Bénédicte Halba, Iriv Conseil

Szerzői

Benoit Arnaud (CSP), Agnieszka Borek (STOP), Giulia Bulzomì (Erifo), Alessandro Dionisio (Erifo), dr Bénédicte Halba (iriv), Laura Laurenzi (Erifo), Mészáros Attila (Jövőkerék), Claire Millot (SALAM egyesület), Sébastien Nadot (Assemblée nationale) és dr. Bartłomiej Walczak (STOP).

Ez az e-könyv a DiverPass projektben készült. Ez a projekt az Európai Bizottság pénzügyi támogatásával, az ERASMUS+ program keretében valósult meg.

Erasmus + projekt száma 2019-1- FR01- KA204- 063076

Tervezés és szerkesztés

Nakany Traore, Iriv Conseil, Párizs

© 2021, Caritas France (Cité Saint Pierre Lourdes-ban: Secours catholique), Iriv Conseil (Franciaország), Erifo (Olaszország), Jövőkerék (Magyarország) és STOP (Lengyelország).

Első e-kiadás
Párizs, 2021

Kiadó és kiadó: Iriv Conseil,
Párizs

által képviselt
dr Halba Bénédicte

Minden jog fenntartva. A kiadvány egyes részei bármilyen formában reprodukálhatók, tárolhatók vagy továbbíthatók a forrásokra, kiadókra vagy szerzőkre vonatkozó szigorú hivatkozási feltételek mellett.

Bevezetés

A „felelőtlen, részvételen és embertelen” Európa képét¹ 2021 novemberében Fehéroroszország, és a tisztességtelenül megválasztott elnöke, Alekszandr Lukasenko használta. Az Európai Unió és Fehéroroszország viszonya súlyosan feszült azóta, hogy 2020-ban az elnök győzelmet hirdetett egy tisztességtelen elnökválasztáson, és megpróbálta elhallgattatni az ellenvéleményeket a tömegtüntetések brutális megtiltásával, és politikai ellenfelei letartóztatásával. Következésképpen az EU szankciókat vezetett be Fehéroroszországgal szemben². Fehéroroszország válasza egy évvel később a menekült válság volt, amikor több, mint 5000 migráns kísérelte meg a határátlépést Fehéroroszországból. A kaotikus jelenetek nyilvánvalóan előre megtervezett provokációk voltak az Európai Unió külső határán, a lengyel-fehérorosz határon. 2021 nyara óta migránsok ezrei (férfiak, nők és gyerekek), főleg a Közel-Keletről (Irak, Afganisztán és Szíria) gyülekeznek a fehérorosz határnál, hogy bejussanak az Európai Unióba.

A Frontex szerint a számok 2021 nyara óta folyamatosan növekednek (csak az átkelőhelyeket monitorozzák az Európai Ügynökségnek). Túlnyomó többségük légi úton érkezett Minszkbe, majd szárazföldön utazott el az EU-tagállamok, köztük Lengyelország és Litvánia határáig. Fehéroroszország fővárosát közvetlen járatok szolgálják ki a Közel-Keletről – többek között Bejrútból, Dubajból és Bagdadból. A Belavia fehérorosz állami légitársaság a törökországi Isztambulból és Antalyából, valamint Dubaiból működtet járatokat. Lengyelország és Litvánia Fehéroroszországot vádolta a migránsok érkezésének megszervezésével. Az Európai Bizottság megerősítette ezt a fehérorosz tisztességtelen magatartást, amely az EU-ba való könnyű belépés hamis ígéretével csábította a migránsokat Minszkbe. Fehéroroszország leegyszerűsítette a vízumkiadási eljárást a Közel-Keletről érkező migránsok számára, hogy „turistaként” tudjanak beutazni. Lengyelország és Litvánia bizonyítékokat talált arra, hogy a fehérorosz hatóságok hogyan segítettek a migránsokat az utazásuk megszervezésében. Utazási irodák, légitársaságok és csempészek hálózata vett részt abban, hogy a migránsok vízumot szerezzenek, elhagyják közel-keleti hazájukat, Minszkbe repüljenek, és továbbutazzanak az EU határához. Megérkezésükkor a migránsokat a lengyel határhoz szállítják, erősítette meg az Európai Unió szóvivője.

Ez meglehetősen cinikus, és egyértelműen provokáció egy illiberális országtól, Fehéroroszországtól, amelyet az Európai Unió és minden tagja nyíltan elítél. Nem véletlen, ha az Európai Uniót, mint az egyetemes és alapvető emberi jogokat tiszteletben tartó demokráciákat a szabadság ellenzői az EU. Achillesz sarkánál, a migrációs közpolitikánál támadják. Az Oroszország által támogatott Fehéroroszország számára könnyű volt feltüzelní a migránsokat, hogy egy brutális és embertelen Európai Uniót mutathassanak. A menekültügyi és migrációs közpolitika egyértelműen a nézeteltérések, sőt a feszültségek fő oka az Európai Unió tagállamai között az elmúlt években, és különösen a 2015-ös migrációs válság óta, amikor tömegesen érkeztek menekültek főként Szíriából. Olyan

---

¹ Steve Rosenberg, BBC correspondent in Moscow – “Polish forces have used tear gas and water cannon against migrants trying to cross into the country from Belarus” - BBC News - Source: <https://www.bbc.com/news/world-europe-59302919>, 17/11/202

²Reality Check- BBC News - <https://www.bbc.com/news/59233244> - Tuesday 16 November 202

családok, akik készek voltak a polgárháborúból elmenekülni az Európai Unióba, hogy olyan jövőt építsenek, amelyet hazájukban nem tudtak. 2015-ben a migránsok és menekültek száma meghaladta az egymilliót.

2021-ben a migráció ismét napirendre kerül, mivel Európában az Új Menekültügyi és Migrációs Paktumról folyik a vita, szembeállítva a „nyitott országokat” a „zárt országokkal”. A migráció nem tűnhet el az európai valóságból, amíg háborúk, természeti katasztrófák vagy gazdasági és politikai válságok sok embert kényszerítenek országuk elhagyására (toló tényezők), mert ez élet-halál kérdés számukra. Ezen túl sok ember, akinek nem lenne lehetősége az országában (magas munkanélküliség, korrupció, esélyegyenlőtlenség...), jobb jövőt akar építeni ott, ahol sokkal jobb gazdasági, társadalmi és politikai feltételek (húzófaktorok) vannak.

Bár az Európai Unió nem „tejjel-mézzel folyó Kánaán”, de megfelelő helyet kínál a jövő építéséhez. Az első cikkünkben (Iriv, Párizs) a sokszínűség problémájával foglalkozunk, amely drasztikusan megnövekedett a migráció és a demokrácia terén nagyon eltérő hagyományokkal rendelkező Európai Unióban. A sokszínűséget a helyben kell megvalósítani az emberek között. Ezt úgy lehetséges, hogy az államtól (makroszint) a polgárokhoz (mikroszint) felülről lefelé irányuló megközelítést alkalmazzák. Miközben a közpolitikák alkalmazásáért felelős szervezeteknek (mezoszint) fel kell készíteniük a munkatársaikat (szakembereiket) megfelelő ismeretekkel, és kompetenciákkal a sokszínűség megfelelő kezelése érdekében. A DiverPass a migránsokkal foglalkozó szakemberek kompetencia erősítése révén, amely a migránsok befogadását elősegítő legrelevánsabb kulcskompetenciákon (többnyelvű és állampolgári kompetenciák) alapul, megfelelő stratégia kell, hogy legyen az európai értékek védelmére, a terrorizmus elleni küzdelemben és a sokszínűséghez való hozzájárulásban.

A második cikkben (STOP, Varsó) egy releváns felnőttképzés jellemzőit ismertetjük. A felnőttképzés résztvevőit érettként és függetlenként kell megszólítanunk; felelősségteljes entitásként kell önmagukra tekinteniük. Azt szeretnék, hogy diákként és emberi lényként is megbecsüljék és tiszteljék őket. A felnőttek azt tanulják meg hatékonyabban, amit relevánsnak és szükségesnek tartanak, mindenekelőtt el kell fogadniuk a tanulási módszereket. Végül, a felnőttek akkor tanulnak hatékonyan, amikor új ismereteket és készségeket tudnak integrálni a korábbi ismereteikhez. Ezt a négy szabályt kell elfogadni a Diverpass kézikönyvnek a legjobb felhasználása érdekében, amely a felnőttképzésben dolgozóknak, a migráns közösséget támogató szakembereknek szól.

A harmadik cikkünkben (Erifo, Roma) írtuk le azokat a nehézséget, amikkel a Diverpass kézikönyv felhasználóinak szembe kell nézniük: a nem formális és informális tanulás elfogadását a jobb munka-élet egyensúly megteremtés érdekében a fogadó országban. Ezt a folyamatot a nemzeti és regionális sajátosságok miatt nehéz megvalósítani. Felhívjuk a figyelmet az Európai Unió, a Bizottság, a nemzeti köztestületek és a DiverPass számos erőfeszítésére az uniós ajánlások gyakorlatba ültetése érdekében, egyszerre alkalmazva a felülről lefelé (a szakképzésben a hivatalos ajánlások figyelembevételével) és az alulról felfelé irányuló megközelítésre. (a DiverPass módszertana gyakorlati tesztelésének megkezdésével).

Negyedik cikkünkben (Jövőkerék, Budapest) kifejtettük, milyen nehéz dolga lehet a migránsszomságot támogató szakembereknek egy olyan országban, amely nyíltan diszkriminatív politikát folytat, és drasztikusan megnehezíti a civil szervezetek migránsokat segítő munkáját. Jó látni, hogy az Erasmus+ program keretében egy európai projektben való részvétel miként jelentheti a tisztességtelen nemzeti politika elleni küzdelmet. Az európai együttműködés valóban gyakorlati kérdés az Európai Unió iránt erősen elkötelezett magyar társadalom és a közös értékekért kiálló magyarok többsége számára az alapvető európai értékek javítása és védelme, valamint a párbeszéd érdekében. Mint „előbb-utóbb minden olyan politikai rendszer megbukik, amely nem demokratikus alapú”. Hiszünk abban, hogy a közeljövőben változnia kell a migránsokról és a migrációról alkotott felfogásnak Magyarországon. A szakemberek által alkalmazott DiverPass módszertan konkrétan hozzájárulhat ehhez a változáshoz.

Egy utolsó cikkünkben (Cité Saint Pierre, Lourdes) egy francia civil szervezet (Caritas France) nagy hagyományát hangsúlyoztuk a migránsszomság segítésében azzal, hogy megosztottuk a szervezet két kutatási tevékenységének eredményeit. Az első felmérés részletezi az akadályokat, amellyel a migránsok szembesülnek a munkaerőpiacon, ahol a többnyelvűség a fő fejlesztendő kompetencia. A második felmérés 16 ötletet javasol a migránsok bevonására a közösség tevékenységébe az állampolgári kompetencia fejlesztése érdekében. Mindkét esetben ez a gyakorlati tapasztalat (alulról felfelé) hasznos lehet a migránsokat támogató bármely szakember számára, hogy tudatában legyen az akadályoknak, és megoldásokat kínáljon azok leküzdésére.

Elméleti rész

A szakemberek támogatása az önkéntes tapasztalatokhoz (KC6 állampolgárság) és a migrációs tapasztalatokhoz (KC2-Multilingual kompetencia) kapcsolódó kulcskompetenciák azonosításában és értékelésében, Halba Bénédicte (IRIV) által

Pedagógiai fejlesztések a segítő szakemberek körében - Agnieszka Borek és Bartłomiej Walczak (STOP)

A VET megközelítés – nemzeti és európai szintű migrációs jó gyakorlatok a segítő szakemberek körében - Laura Laurenzi és Giulia Bulzoni (ERIFO)

A harmadik szektor szerepe a menekültek és migránsok támogatásában– Mészáros Attila (Jövőkerék)

Szakemberek támogatásának lehetőségei az önkéntességen alapuló nyelvtanításban – a Caritas tapasztalatai, Benoit Arnaud (Cité Saint Pierre)

Kompetencia alapú megközelítés a migránsok társadalmi és gazdasági befogadásának fejlesztésére a segítő szakemberek felkészítésével az önkéntesség (KC6 – állampolgárság) és a migrációs tapasztalat (KC2 – többnyelvű kompetencián) alkalmazásával

Írta: Bénédicte Halba, iriv conseil (Franciaország)

A migráció az 1997-es Amszterdami Szerződés óta európai hatáskörre vált. Ettől az időponttól kezdve számos ország lépett be az Európai Unióba, különösen 2004-ben, amikor 10 főként Közép-Európához tartozó ország (Lengyelország, Magyarország, Csehország és Szlovákia, Szlovénia) Balti-Európa (Litvánia, Lettország és Észtország), valamint a mediterrán országokkal (Ciprus és Málta) csatlakozott az EU-hoz. Emiatt a migráció, és a demokrácia terén nagyon eltérő hagyományokkal rendelkező Európai Unióban megnőtt a sokszínűség, noha 2000 óta ez lett az Európai Unió mottója „*Egyesülve a sokféleségben*”. Ez nem elméleti megközelítés; a helyszínen kell megvalósítani az emberek között. Ez úgy lehetséges, hogy az államtól (makroszint) a polgárokhoz (mikroszint) a felülről lefelé irányuló megközelítést kombinálják, miközben a közpolitikák alkalmazásáért felelős fő szervezeteknek (mezoszint) fel kell készíteniük munkatársaikat (szakembereiket) megfelelő ismeretekkel. Olyan ismeretekkel, és kompetenciákkal melyekkel a sokszínűséget kezelni tudják.

Ami a migrációt illeti, Közép- és Balti-Európában az országok zártak voltak, amikor a Szovjet Szocialista Köztársaságok Unió (Szovjetunió) égisze alatt álltak. Legtöbbjük a Varsói Szerződés része volt – a Szovjetunió és hét másik kelet-közép-európai szovjet szatellitállam (Albánia, amely 1968-ban kilépett, Bulgária, Csehszlovákia, Kelet-Németország, Magyarország, Lengyelország és Románia) által kötött kollektív védelmi szerződés. Ebben a „Barátsági, Együttműködési és Kölcsönös Segítségnyújtási Szerződésben” szereplő országokat sematikusán keleti blokknak nevezték, míg az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) és tagországai a nyugati blokkot képviselték. A „vasfüggöny” nemcsak Keletet és Nyugatot, hanem a keleti blokkot is elválasztó fő határ volt, mivel Kelet-Európának nem a mozgásszabadság volt a fő jellemzője, míg az Európai Unió kialakításának ez volt a fő alapja.

A másik fő különbség a demokratikus megközelítés volt Európa két részében. Mint arra az Európa Tanács (2021) emlékeztetett, modern demokráciarendszereinkben a szabad választásokon olyan képviselőket választanak ki, akiket a nevünkben kormányozni küldenek, két fő elv mentén: mindenki egyenlősége (egy személy – egy szavazat), és minden egyén joga bizonyos fokú személyes autonómiához. A demokratikus folyamat másik fő jellemzője az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (UDHR) 21. cikkében meghatározott emberi jogokkal kapcsolatos. Mely kimondja, hogy „A nép akarata lesz a kormány tekintélyének alapja”. Az emberi jogokhoz három szabadság kötődik erősen: a gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság (Emberi Jogi nyilatkozat, 18. cikk); véleménynyilvánítás szabadsága (Emberi Jogi nyilatkozat, 19. cikk); valamint a békés gyülekezés és egyesülés szabadsága (az Emberi Jogi nyilatkozat 20. cikke). Ha figyelembe vesszük a demokrácia e fő mutatóit, akkor valódi szakadék volt Európa keleti és nyugati része között.

A Diverpass innovatív stratégiát javasol a migrációs tapasztalat, és az önkéntesség ötvözésére a bevándorló közösség körében annak érdekében, hogy fokozzák társadalmi és gazdasági integrációjukat az Európai Unióban. Ez tükrözi azt a két fő változást, amelyet 2004 óta kértek az új európai tagországoztól. Először is alkalmazniuk kellett a szabad mozgás elvét az állampolgáraik körében, akik szabadon élhetnek és dolgozhatnak ahol akarnak az Európai Unióban, de az Európai Unióhoz nem tartozó emberek (migránsok) szabadságát is tiszteletben kell tartani. Másodsor, bármely európai polgár szabadon hozhat létre egyesületeket, vagy csatlakozhat azokhoz, és bármely európai országnak támogatnia kell a területén élőket, beleértve a migránsokat is (az EU-ból vagy harmadik országokból), hogy egyesületek tagjává vagy önkéntesévé váljanak. Cikkünkben hangsúlyozni kívánjuk a DiverPass által javasolt innovatív megközelítést, hogy ezek a demokratikus elvek valóra váljanak.

Európa és a teljes világ már a 21 században is szembesült nehézségekkel. A terrorizmus évek óta fő fenyegetést jelent, 2001-ben az Egyesült Államokban a World Trade Center elleni támadásokkal, és Franciaországban a 2012-től kezdődő terror támadássorozattal³ különösen 2015-ben⁴. Sajnos a védelem nem tartozik európai hatáskörbe, de az Európai Uniónak más eszközei is vannak a terrorizmus elleni küzdelemre és demokratikus értékei védelmére, melyek az univerzalizmuson, az esélyegyenlőségen és minden egyén személyes autonómiához való jogán alapulnak.

Az Európai Unió feladata emlékeztetni arra, hogy a szabadság kétirányú folyamat a valódi eszköz a méltányos befogadás fejlesztésére. Egy dolog az Európai Unió tagjának lenni, és lehetővé tenni polgárai számára, hogy részesüljenek az ehhez a hovatartozáshoz kapcsolódó valamennyi szabadságból, és egy újabb lépés a nem „európai” állampolgárok (harmadik országok állampolgárai) támogatásában, hogy részesülhessenek ugyanazon szabadságjogokból.

Az Európai Unióban az egyik elsődleges szabadságjog a szabad mozgás joga. A külföldről különböző okokból (push and pull tényezők) érkezőket a szolidaritás, mint európai érték tiszteletben tartásával méltányosan kell támogatni. A 2015-ös migrációs válság rávilágított az Európai Unió különböző régióiban tapasztalható igen eltérő attitűdökre. Németország továbbra is példakép marad, amikor kancellárja Angela Merkel bátran kijelentette a polgárháború elől Szíriából érkező egymillió menekült kapcsán: „*Wir schaffen*

---

³ Attacks by a terrorist in Toulouse (South of France) against French soldiers (3 people killed) and a Jewish school (4 people killed including 3 very young children)

⁴ Series of terrorist attacks starting in January with the attacks against Charlie Hebdo (12 people killed), Hyper Casher (5 people killed) and members of the police forces (2 people killed) and in November in Stade de France and Bataclan (130 people killed)

das⁵!” A menekültek bevonásának legjobb módja az, ha értékeljük és felmérjük migrációs háttérüket, és megkönnyítjük a nemzeti munkaerőpiacokhoz való hozzáférésüket.

Az Európai Unióban az Európa Tanács által megfogalmazott modern demokrácia-definícióhoz kapcsolódó további szabadságjogok: gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadság; a szólás szabadsága; valamint a gyülekezés és egyesülés szabadsága. Az, hogy az egyén egy egyesülethez tagként, vagy önkéntesként csatlakozhat, e szabadságjogok konkrét gyakorlásának az egyik módja. Mivel az egyesület jogosultságaival „kis társadalomnak” tekinthető, és önkifejezésre képes, így szabadon megvédelheti álláspontját. Az Európai Unióban az önkéntesség európai éve (EYV2011) óta felismerték azt a lehetőséget, hogy csatlakozzanak egy egyesülethez, és aktív tagok legyenek benne, mivel az EU hivatalosan is értékeli az önkéntes tapasztalatot, mint nem formális és informális tanulást.

Ezért a Diverpass projekt jó stratégiának tekinthető az európai értékek védelmében, a terrorizmus elleni küzdelemben. Valamint a migráns közönséggel dolgozó szakemberek támogatása révén a sokszínűséghez való hozzájárulásban. A potenciális migrációs válság (2021 augusztusa óta Afganisztánban), és az Európai Unióban 2021-ben kezdeményezett Új Migrációs és Menekültügyi Paktuma idején aktívan hozzá kívánunk járulni egy igazságos, nyitott és emberi Európához. A szabadság és a demokrácia nemcsak szavak, hanem konkrét valóság, amelyet naponta meg kell védeni. Létezik „brüsszeli hatás” (Bradford, 2020), Európának és az európai országoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy ez nem „csak Európáért” való küzdelem, hanem a világ összes demokráciájáért. Nem szabad az „Európa erőd” negatív képét erősíteni, talán nem „tejjel-mézzel folyó Kánaán”, de legalább egy olyan térség, amely tiszteletben tartja valódi értékeinket, a szabadságot és az igazságosságot mindenki számára.

Az andragógia dióhéjban: mit kell tudnunk a felnőttek tanulásáról?

Írta: Agnieszka Borek (STOP) és Bartłomiej Walczak (Varsói Egyetem és STOP)

Az andragógia szó tudományos használata a XIX.-i német *andragogik* formájában jelent meg, Alexander Kapp használta 1833-ban. Kapp, aki Platón eszméinek az állami (akkor porosz) oktatásban való alkalmazásán dolgozott, a kifejezés megváltoztatásával különböztette meg a felnőttképzést az általános – vagy gyermek – oktatástól. A pedagógia szó a görög *payagogos* szóból származik, ami szó szerint azt jelenti, hogy „a fiú vezetése”. *Paidagogos* rabszolga volt, aki a fiatal görögöt elkísérte a háztól a *palestráig*. Kapp arra törekedett, hogy a hivatkozást payosról anerre vagy androsra változtassa – „ember”. Bár mindkét kifejezés alapvetően nemi jellegű, általában a gyermekek (pedagógia), valamint a dolgozó fiatalok és felnőttek (andragógia) tanításának és tanulásának általános tudományára és gyakorlatára utalnak.

---

⁵ „We shall overcome”, speech delivered in August 2015 after more than 1 million refugees (mainly from Middle East) arrived in Europe with the civil war in Syria

A XX. században kialakult az andragógia. Európában az 1950-es és 1960-as években terjedt el⁶. Az Egyesült Államokban az első fontos publikációk az 1950-es évek végén jelentek meg. Malcolm Knowles „A felnőttoktatás modern gyakorlata. A Pedagógiától az Andragógiáig” című kötete, amely először 1970-ben jelent meg, és valószínűleg a legismertebb, és az egyik legnagyobb hatású könyv lett a szakmában. Először az andragógiát a „felnőttoktatás támogatásának művészete, és tudományaként” határozta meg, majd a módszert kiterjesztette a diákokra – nem feltétlenül csak a felnőttekre – vonatkozó modelljére⁷.

Melyek Knowles főbb feltételezései? Először is hangsúlyozta az oktatásban a kompetencia alapú megközelítés felé való elmozdulást, amely a tanítás és az élethosszig tartó tanulás helyett a tanulásra helyezi a hangsúlyt. „*A felgyorsuló változások világában a tanulásnak élethosszig tartó folyamatnak kell lennie. Ezért az iskoláztatásnak elsősorban a kérdező készség fejlesztésével kell foglalkoznia, a felnőttképzésnek pedig elsősorban az önirányító érdeklődés erőforrásainak és támogatásával kell foglalkoznia.*”⁸ Knowles azt állítja, hogy a tanár szerepe a felnőttoktatásban inkább a tanulási folyamat segítésére kell, hogy irányuljon, mint a tudás átadására. Hagyományos megközelítésben a tanárok felelősek a tanulók tudásszintjének eredményeiért az ismeretek átadásával, átvételének ellenőrzésével és tesztelésével.⁹

A felnőttekkel és tanulásukkal kapcsolatos, az 1990-es évek végéig kialakult jól ismert feltételezései hat pontból állnak:

1. *Én-fogalom.* A felnőttek hozzászótkak az önrendelkezéshez, a felnőttképzésnek ezt fel kell ismernie szemléletében.
2. *Tapasztalat.* A felnőttek tapasztalatot visznek az oktatásba, és ezt értékes forrásként kell elismerni.
3. *Készség a tanulásra.* A felnőttek egyéni és társadalmi kontextusuk alapján több-kevesebb készséggel rendelkeznek a tanulásra.
4. *Tanulási orientáció.* A felnőttek számára a tanulás a problémamegoldásról szól, és az oktatásnak be kell mutatnia az alkalmazást, hogy az idő jó felhasználásának minősülhessen.
5. *A tudás szükségessége.* Szükséges, hogy a felnőttek tisztában legyenek azzal, miért kell valamit tudniuk. Mi a tanulás haszna?
6. *Motiváció.* A belső motivációk a felnőtt tanulók számára a legerősebbek, még akkor is, ha a tanulás iránti belső késztetésüket az élettapasztalat tompította.¹⁰

Ezek a feltételezések gyakorlati tanácsokká fordíthatók:

⁶ St. Clair R, Käßplinger B. Alley or Autobahn? Assessing 50 Years of the Andragogical Project. *Adult Education Quarterly*. 2021;71(3):274-6.

doi:10.1177/07417136211027879

⁷ M. S. Knowles *The Modern Practice of Adult Education. From Pedagogy to Andragogy*, Cambridge The Adult Education Company, New York, 1980, p. 43.

⁸ Ibidem, p. 19.

⁹ M.S. Knowles, E. F. Holton III, R.A. Swanson *The Adult Learner*. Elsevier, Amsterdam, Boston, 2005, p. 251

¹⁰ As quoted by St. Clair R, Käßplinger B., op. cit. p. 271.

1. Növelje a tanulók önállóságának szintjét. Ez egy folyamat, ami során egyre jobban irányíthatják tanulásukat.
2. A tanulás során a tanulók élettapasztalatait kell felhasználni/hivatkozni.
3. A tanuló társadalmi vagy élet helyzetében bekövetkezett változások alkalmasak arra, hogy új dolgokat tanuljon meg.
4. A felnőtt tanuló problémaközpontú, az új ismereteket/készségeket mielőbb alkalmazni szeretné.
5. A felnőtt tanuló motivációja inkább belső, mint külső.
6. A tanuláshoz kooperatív légkörre van szükség.
7. Fel kell mérni a tanuló sajátos szükségleteit és érdeklődését, és ezeket fel kell használni a tanulási célok kialakításához.
8. A célok elérése érdekében egymást követő, kiegészítő tevékenységeket kell tervezni. A tanuláshoz szükséges módszereket, anyagokat és forrásokat a tanulókkal együttműködve kell kiválasztani.
9. A teljes folyamat értékelése lehetővé teszi a szükséges kiigazításokat.¹¹

A felnőttek tanulása túlnyomórészt önirányított folyamat. A tanuló felelősséget vállal saját szükségleteinek diagnosztizálásáért, a folyamat megtervezéséért, a tartalom meghatározásáért, a módszerek kiválasztásáért, az erőforrások kiválasztásáért, és az értékelés elvégzéséért. Ez nem egy tipikus osztálytermi folyamat, de be kell építeni a napi tevékenységekbe.

Következtetések a felnőttek tanulásáról

- A felnőttek érettnek és függetlennek tekintik magukat. Felelősségteljes entitásnak kell tekinteniük magukat.
- A felnőtteket tanulóként és emberként is meg kell becsülni és tisztelni.
- A felnőttek azt tanulják meg hatékonyabban, amit relevánsnak és szükségesnek tartanak, főleg akkor, ha elfogadják a tanulási módszereket.
- A felnőttek akkor tanulnak hatékonyan, ha új ismereteket és készségeket tudnak integrálni azzal, amit a témáról eddig tudtak.

A felnőtt tanulót független, önellenőrző személyként kell kezelni – a tréner feladata, hogy minél nagyobb kontrollt és felelősséget adjon át. A pedagógusnak tisztában kell lennie azzal, hogy feladata nem annyira a releváns ismeretek átadása, hanem az, hogy megszabadítsa a tanulók elméjét a jelenlegi gondolkodási mintáktól, és új lehetőségeket mutasson meg nekik. Következésképpen minden tanulási folyamatnak lehetővé kell tennie a felnőttek számára, hogy átstrukturálják tudásukat elemzések, következtetések, különféle kutatási módszerek és értékelési kritériumok segítségével.

---

¹¹ See: TEAL Center Fact Sheet no. 11: Adult Learning Theories, 2011, p. 1.

<https://web.archive.org/web/20171215125941/http://communitycolleges.wy.edu/Data/Sites/1/commissionFiles/abe/training/abe-ntt/mod-6-articles/ntt---module-6---fs-11-teal-center-adult-learning-theory-fact-sheet-air-logo-rev12-06-11.pdf>

A VET szemlélet – sikeres beavatkozások a szakemberek körében nemzetközi és európai tapasztalatok alapján

Szerző: Laura Laurenzi és Giulia Bulzoni (ERIFO, Olaszország)

A következő cikk részletesen elemzi a nemzeti és európai szinten kidolgozott szakoktatási és szakképzési (VET) megközelítések tevékenységeit és megvalósítását. Annak érdekében, hogy a migránsokat a helyi és uniós szintű követelményeknek megfelelően gyakorlatiasan bevonják a tudományos és munkatapasztalataik szakképzési rendszerekbe történő továbbképzésébe és átképzésébe. Partnerségként szilárdan hiszünk abban, hogy ez a fajta hozzájárulás a felnőttképzési szektorban is elengedhetetlen, tekintettel a különböző típusú szakmai profilokra, amelyeket figyelembe kell venni a migránsok esetében. Valójában a migránsok nagy része ¹² EU-n kívüli országokból érkező szakképzett munkavállaló, akik sajnos nem tudják gyakorolni hivatásukat, a korábbi oktatási és szakmai tevékenység elismerésének a hiánya miatt. A következő cikk megpróbálja feltárni azokat az okokat, amelyek miatt fontos a szakképzési szektorról beszélni, és amiért fontos európai szinten is ebbe a szektorba fektetni.

Először is röviden elemezzük a technika állását, és azt, hogy egyes országokban miért különösen nehéz a bevándorlók által a hazaitól eltérő társadalmi környezetben megszerzett kompetenciák érvényesítése. Másodsorban két sikeres, erre a témára fókuszáló, uniós szinten lebonyolított projekt megvalósítását és a megoldása érdekében végzett tevékenységeket elemezzük tovább: a szóban forgó projektek a Jucivol és a REVALUE. Harmadszor, a cikk tájékoztatót ad a szakképzési rendszerek uniós szintű új fejlesztéseiről, valamint arról, hogy az államok hogyan alkalmazkodtak az új ajánlásokhoz. Végül a cikk a DiverPass módszertanát próbálja meg gyakorlatban alkalmazni a kompetenciák érvényesítésében, kézzelfogható, a migráns számára hasznos és hasznosítható dokumentumokat hozva létre nemcsak a befogadó országban (nemzeti szinten), hanem helyi szinten is.

Összefoglalva, a nem formális és informális tanulás elismerését szolgáló szakoktatási és szakképzési folyamat alapvető fontosságú azon migránsok számára, akik a fogadó országban szeretnének jobb egyensúlyt teremteni a munka és a magánélet között. Ezt a

---

¹² European Commission- https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_it

folyamatot nemzeti és regionális sajátosságok miatt nehéz megvalósítani. Ennek ellenére az Európai Unió, a Bizottság, a nemzeti köztestületek és a DiverPass partnerség megpróbálja a gyakorlatban átültetni az uniós ajánlásokat. Egyszerre alkalmazva a felülről lefelé (a szakképzésben a hivatalos ajánlások figyelembevételével) és az alulról felfelé irányuló megközelítést, a DiverPass módszertanának gyakorlati tesztelésével.

Szeretnénk hangsúlyozni, hogy a sokszínű partnerség, amely a projekt felnőttoktatási szegmensének szinergiájára és integrációjára, valamint a migránsok szakképzési perspektívájával való integrációjára összpontosít, nagyon releváns, és választ ad a horizontális és interdiszciplináris megközelítések garantálásának növekvő igényére. Ez túlmutathat a pusztán ágazati szükségleten, és gyakorlatilag megoldhatja a nem formális és informális tanulás európai szintű elismerése és érvényesítése által felvetett kérdéseket. Ennek a multidiszciplináris megközelítésnek fő hozzáadott értéket kell biztosítania a DiverPass projekt számára. A megválaszolt kérdések túlmutatnak magán a projekten, és előkészíthetik az utat a következő években megvalósítandó hatékony eszközök tervezése előtt. Ez javítani fogja a DiverPass megfelelő fenntarthatóságát nemzeti szinten, de európai és nemzetközi szinten is, mivel tökéletesen illeszkedik az európai munkaerőpiac igényeinek megfelelő értékek és készségek népszerűsítéséhez, valamint a felnőttképzés keretrendszerének szükséges fejlesztéséhez.

A harmadik szektor szerepe: menekülteknek és migránsoknak nyújtott támogatásokban

Írta: Mészáros Attila, Jövőkerék (Magyarország)

Egy uniós tudományos együttműködésben kidolgozott migrációs szakpolitika bevezetésének és alkalmazásának lehetősége a mai Magyarországon. A cél egy innovatív humánerőforrás-fejlesztő eszköz bevezetése és kipróbálása a migráció területén dolgozó szakemberek körében, hogy sikeresebben végezhesék támogató munkájukat. A cél a bevándorlók hatékony részvétele a munkaerőpiacon, elhelyezkedésük és ezáltal legális, kiszámítható és stabil jövedelemhez jutásuk támogatása. Ez elengedhetetlen ahhoz, hogy a migránsok mielőbb elhagyják a kiszolgáltatott és eltartott életmódot, és önellátó, adófizető állampolgárokká, a társadalom aktív és integráns tagjává váljanak, és hozzájáruljanak a befogadó ország gazdasági fejlődéséhez. Ennek eredményeként megőrizhetik emberi méltóságukat, és lehetőséget teremthetnek a békés társadalmi együttélésre. A jogos kérdésként merülhet fel,

hogy ha Magyarországon nagyon kevés a menekült, és nem sok más jogállású migráns van, és az őket segítő szolgálatok száma is csökkent az utóbbi időben, akkor miért veszünk részt a módszertan kidolgozásában. Ennek különböző okai vannak.

A szolgáltatóknak két nagy csoportja van. A munkaerő-piaci szolgáltatásokat nyújtó állami és önkormányzati szereplők, akik elsősorban magyar ügyfelekre szabták működésüket, gyakran nem ismerik a migránsok helyzetét. A másik a menekültek segítésére szakosodott civil és egyházi szervezetek, akik projekt finanszírozásúak, így szolgáltatásuk nem stabil. A hosszú távú cél egy stabilabb szolgálat kell, hogy legyen – a migránsok integrációját ne segítse egy alternatív, forrásfüggő, ezért instabil szolgálat. Az állami szolgáltatást kell képessé tenni az új ügyfélkör kiszolgálására, ezért kiemelten fontos megszólításuk és a témával kapcsolatos tartózkodásuk leküzdése. Munkájukat új fejlesztésekkel támogatni kell, bevonni őket a migránsok segítésébe. Nyugat-Európához képest a magyar társadalom etnikailag viszonylag homogén, a jelentős migráció néhány évtizede fennálló társadalmi jelenség. A migráció tehát a szociálpolitikában sem kurrens téma, nincs nagy hagyománya a bevándorlók segítésének, nincsenek releváns és bevált gyakorlatok az integráció támogatására. Ezért remek lehetőség a szakmai együttműködés más migrációs, politikai és történelmi hátterű országokkal. Tanulhatunk a jó gyakorlatokból, és sajátos tapasztalataink alapján hozzájárulhatunk egy közös módszertani fejlesztéshez.

A civil szektor korábban említett hátránya is indokolja, hogy részt vegyünk a DiverPass módszertan és más innovatív módszer kidolgozásában. Egyrészt lehetőséget ad az európai szintű együttműködésekhez való kapcsolására, új szakmai kapcsolatok és együttműködések kialakítására, a szakemberek közötti tudásátadásra. Másrészt ez egy mód a remélhetőleg átmeneti forráshiány leküzdésére, ezzel biztosítva a harmadik szektor fennmaradását, szakmai és erkölcsi támogatást a migránsokat segítő szakembereknek. Erre a mai magyar helyzetben különösen van szükség. Természetesen az együttműködés elsődleges célja a migránsok beilleszkedésének esélyeinek növelése a szakemberek támogatásával. Ez különösen fontos a globális migrációs előrejelzések fényében. A közeljövő egyik legnagyobb társadalmi kihívása várhatóan a tömeges migráció lesz, a bevándorlók integrációjának támogatásával.

Magyarországon különösen fontos minden olyan kezdeményezés támogatása, amely a migránsokkal és az őket segítőkkal foglalkozik. Az adott politikai és társadalmi környezetben ez kulcsfontosságú a megbélyegzett társadalmi csoportokkal való

szolidaritás erősítése és a kisebbségi csoportok támogatása érdekében, amelyek a migránskérdésen túl szimbolikus jelentőséggel is bírnak. További ok a magyar és összeurópai munkaerő-piaci és demográfiai helyzet. Magyarországon már most is jelentős munkaerőhiány van, amit még a migránsellenes kormány sem tud másként kezelni, mint külföldi munkaerő hasznosításával. Ezt a helyzetet hosszú távon még inkább súlyosbítja a demográfiai kilátások és az Európa-szerte gyorsan előregedő társadalom. A munkaerő-piaci és társadalombiztosítási igények kielégítéséhez olyan munkavállalókra van szükség, akik képesek megfelelni a felmerülő gazdasági igényeknek. A migrációs szakmai együttműködés azért is fontos kérdés, mert a magyar társadalom erősen elkötelezett az Európai Unió iránt. A magyarok többsége kiáll a közös értékek mellett. Ezért célszerű részt venni az európai kérdések kezelésében, az alapvető európai értékek javításában és védelmében, valamint a párbeszédet célzó európai együttműködésekben.

Előbb-utóbb minden olyan politikai rendszer megbukik, amely nem demokratikus alapú. Jó esély van tehát arra, hogy hamarosan megváltozzon a migránsokról és a migrációról alkotott felfogás Magyarországon. Ez a fajta hosszú távú tervezés is indokolja részvételünket a DiverPass módszertan kidolgozásában, és bármilyen más innovatív stratégia kidolgozásában és hazai megvalósításában.

Egy új módszertan bevezetésének számos eszköze lehet. A legeredményesebb egy gyakorlatorientált műhelymunka szervezése, ahol a migránsokat segítő szakemberek kipróbálhatják a módszert a „Learning-by-doing” eljárással. Azok a tanácsadók, akik nap-mint nap szembesülnek az elhelyezkedést kereső migránsok nehézségeivel, szintén jó eséllyel nyitottak a módszertanunkra. Nagyobb közönséget is elérhetünk, ha a migrációval vagy munkaerő-piaci tanácsadással foglalkozó konferenciákon bemutatjuk szemléletünket, majd egy nagyon praktikus módszertani leírást is adunk az érdeklődő szakembereknek. A Diverpass fenntarthatóságának harmadik módja egy szakpolitikai ajánlás megfogalmazása és közlése a döntéshozók és a nagy munkaerő-piaci szolgáltatók felé. Tekintettel a témával kapcsolatos félelmekre, ennek hatékonysága kétséges.

DiverPass – Lehetőség a szakemberek támogatására az önkéntesség és a nyelvtanulás fejlesztésére

Írta: Benoît Arnaud, Cité Saint Pierre (Secours catholique)

Az elméleti cikk a Centre d'Entraide pour les Demandeurs d'Asile et Réfugiés (CEDRE) által készített két tanulmányon alapul.¹³ a Secours Catholique-hoz (Caritas France) tartozó szervezet , amely az Erasmus + - DiverPass projekthez biztosította szakértelmét.

Az első felmérést¹⁴ 2018 elején végezték 52 migráns részvételével. Célja a munkaerőpiacra jutással kapcsolatos igények és elvárások azonosítása volt. A második felmérés a 2019-ben lebonyolított és 2020 októberében megjelent Action-Research: "Cselekvés menekült önkéntesekkel a Secours Catholique-ban" című kutatás, melynek célja az volt, hogy a visszajelzések alapján ajánlásokat fogalmazzon meg a menekült önkéntesek részvételével kapcsolatban (2014-2018).

Az SCCF hálózaton belül kidolgozásra került projektben való részvétel témája „Minden résztvevő” volt. Egyre több bizonytalan helyzetben lévő ember szeretne önkénteskedni. Sokan közülük migránsok. Azt tapasztaljuk, hogy a migránsok erős elkötelezettséget fejeztek ki az önkéntesség iránt. Franciaországban ez több helyen is bebizonyosodott, mint a Young Caritas csapataiban, a calais-i nappali központban, a clermont-ferrandi Agorában és sok más csoportokban is. A megfigyelések alapján a CEDRE kutatása 16 ötletet javasol a különböző azonosított problémák kezelésére. A 2–6. ötlet a száműzöttek önkéntességére való felkészítésre vonatkozik. A 7–12. ötlet pedig az önkéntesek bevezetését segítik. A 13–16. ötlet a teljes önkéntes folyamatra vonatkozik.

---

¹³ <https://www.secours-catholique.org/le-cedre-un-centre-dentraide-dedie-aux-demandeurs-dasile-et-aux-refugies>

¹⁴ Agathe KONIEZINSKI, a sociologist trainee at Cedre, under the supervision of Bruno Magniny, “ Enquête sur les exilés et l’emploi au Cèdre “- Secours Catholique – January to April 2018

Gyakorlati megközelítés

A francia tapasztalat a Le Cèdre kezdeményezésével, a Cité Saint Pierre (Caritas-Franciaország, Lourdes, Franciaország) által

A francia tapasztalat a Cité des Métiersben és Észak-Franciaországban, Iriv Conseil (Párizs, Franciaország)

Az olasz tapasztalat az ERIFO-tól (Róma, Olaszország)

Jövőkerék magyar tapasztalata (Budapest, Magyarország)

A lengyel tapasztalat a STOP által (Varsó, Lengyelország)

A francia tapasztalat – a Caritas France hálózata

Írta: Benoît Arnaud, idézze Saint Pierre-t (Caritas France)

Caritas Franciaország¹⁵ (SCCF) egy nem kormányzati szervezet. A francia katolikus egyház része, tagja a Caritas International konföderációnak és elismert közhasznú egyesület. Az SCCF minden embert arra buzdít, hogy kötelezze el magát az élő találkozás, a kölcsönös segítségnyújtás és a testvériség öröme mellett. Tagjai azon dolgoznak, hogy mindenki cselekvőképességét erősítse, hogy mindenki tisztességes életkörülményekhez jusson. Az egyesület küzd a szegénység, az egyenlőtlenség és a kirekesztés ellen, és alternatívákat javasol a közjó érdekében. 2021. 01. 01-én 897 alkalmazottja és 53 492 önkéntese volt (69% nő és 31% férfi)¹⁶. Az önkéntesek közül 7804 újonnan érkező volt 2020-ban. A Caritas France egy 72 delegációból álló hálózatba szerveződik, amely 3500 helyi csapatra oszlik Franciaország fővárosában és a tengerentúlon, a teljes francia nemzeti területen. A delegációkat a nemzeti igazgatóságok támogatják. Három belső szervezet hozza meg a döntéseket a Caritas France küldetésében: a Menedékkérők és Menekültek Segítségnyújtási Központja (Centre d'Entraide pour les Demandeurs d'Asile et Réfugiés – CEDRE), a Cité Saint-Pierre és az Abraham-ház Jeruzsálem (Maison d'Abraham¹⁷).

Néhány jó példát választottak ki a Diverpass projekthez: nyelvtudás és állampolgári ismeretek, amelyek a munkaerő-piaci integrációra való jobb felkészüléshez kapcsolódnak ("Le Français pour TOUS")¹⁸ a nyelvi kompetenciára összpontosító projekt; JUCIVOL: Állampolgársági készségek; út a munkába („Parcours de retour vers l'emploi”). Az utolsó részben a módszertan tesztelését a ismerhetjük meg a Cité Saint-Pierre-ben. Valamint egy jó gyakorlatot a migránsok önkéntesként való részvételére (Mohammed és Souleymane)

A Diverpass projekt lehetőséget ad a Cité Saint-Pierre-nek, hogy tanúskodjon a különböző profilú önkénteseknek az elkötelezettségéről, akik lehetővé teszik számára, hogy teljesítse küldetését, a legszegényebbek fogadását. Az eredmény kettős: a Cité Saint-Pierre-t támogatják, és közben fejlesztik képességeiket, beilleszkedésüket és „társadalmi hasznosságukat”.

---

¹⁵ Secours Catholique - <https://www.secours-catholique.org/>

¹⁶ Study « Bénévolat au Secours catholique en 2020 - Tableau de Bord Analytiques - Données extraites de G2A », early 2021

¹⁷ Maison d'Abraham (Jerusalem)- <https://www.secours-catholique.org/la-maison-dabraham-a-jerusalem>

¹⁸ Study on line - <https://parlera.fr/wp/2021/06/mobilisation-lancement-dune-recherche-action-pour-le-francais-pour-tous/>

A francia tapasztalatok – a módszertan franciaországi teszteléséről – a helyi szintű problémák kezeléséről a terepen dolgozó gyakorlati szakemberek nehézségeiről

Írta: Halba Bénédicte, Iriv Conseil.

A Diverpass-t és annak első eredményét, a szakemberek (önkéntesek és fizetett alkalmazottak) támogatását szolgáló kézikönyvet releváns közönség körében kell tesztelni. A két francia partner úgy döntött, hogy a tesztelést a szokásos hálózataik szerint végzik. A Caritas France a Cité Saint Pierre-ben, a Cité des Métiers havi klubjában pedig az Iriv. A tervezett tesztelést nehezítette a koronavírus, amely 2020 márciusában kezdődött, amikor a DiverPass tesztelését el kellett kezdeni. Alternatívát jelentett a „szemtől szembeni” találkozók virtuális találkozókkal való helyettesítése, de ez nem volt megfelelő, mivel a DiverPass folyamat jobb magértéséhez közvetlen személyes kapcsolatra van szükség.

A Cité Saint Pierre-ben (CSP) 2021 júniusában a lourdes-i szemináriumon (Tanulási, tanítási és képzési tevékenység, LTTA) a Francia Vöröskereszt támogatta a CSP önkénteseit, hogy segítsék a migránsokat Franciaország északi részén. Ez jó alkalom volt arra, hogy szeptemberben egy második tesztelést szervezzenek a helyszínen, teljesen más körülmények között, olyan szakemberekkel, akik nagyon kényes helyzetekkel szembesülnek nap mint nap, az okmányokkal nem rendelkező migránsok embertelen körülményei miatt. Öt tanulás alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy az Iriv (Cité des Métiers) által végzett első tesztelés megszokott volt, de az észak-franciaországi helyszínen végzett második tesztelés egy egészen más, sokkal kritikusabb valóság megismerését tette lehetővé. A migrációs kérdés európai és nemzeti hatáskörbe tartozik, a perspektívák eltérhetnek. Mindazonáltal az nem lehet hatással a migráns lakossággal szembeni viselkedésre, különösen akkor, ha az sérülékeny emberekről van szó. A nem dokumentált nem azt jelenti, hogy nem védett; Az emberi jogok egyetemesek és feltétel nélküliek, bármilyen legyen is a migráns státusza. Az alapvető jogok és az európai értékek tiszteletben tartása nem elmélet, hanem eleven valóság kell hogy legyen.

Az olasz tapasztalat

Írta: Laura Laurenzi (ERIFO)

Az ERIFO, a DiverPass projekt olasz partnere tesztelte az IO2 – kézikönyvet. A pilot első szakaszában főleg különböző háttérű önkéntesek vettek részt, míg a második szakaszban a migránsokkal szorosan együttműködő, munkaerő-piaci beilleszkedésüket támogató szakemberek vettek részt. Végül, a harmadik és egyben utolsó szakaszban, amelyre 2021 áprilisában került sor, a tesztelők szélesebb körét vonták be, akik naponta dolgoznak migránsokkal és menedékkérőkkel.

A kísérleti szakaszok fő célja a kézikönyv tesztelése volt különböző háttérű szakembereken és önkénteseken, akik a következő közös jellemzőkkel rendelkeznek: migránsokkal való együttműködés. Az egyik cél az volt, hogy minél több emberhez eljusson a módszer, és átfogó képet kapjanak a témáról. A tesztelés a 4 lépés módszertana szerint alakult (1. LÉPÉS – az önkéntes tapasztalat részletezése, 2. LÉPÉS – az önkéntes tapasztalat révén elért kompetenciák meghatározása, 3. LÉPÉS – a migránsok által megszerzett kompetenciák elsajátítási szintjének felmérése és 4. LÉPÉS – Cselekvési terv kidolgozása) ötvözte a korábbi projektek során kidolgozott megközelítéseket, különös tekintettel az önkéntesek kompetenciáinak felmérésére, és az Európai Bizottság ajánlásában megfogalmazott *készségfejlesztési lehetőségeket*, amelyek mindegyike 2 kulcskompetencia, az idegen nyelvi kommunikáció (KC 2) és a társadalmi és állampolgári kompetenciák (KC 6).

Az olasz területen végzett átfogó tesztelés, annak ellenére, hogy nehezítette az online megvalósítás, sikeresnek mondható. Az elmúlt hónapok során összegyűjtött visszajelzés és észrevétel érdeklődést és elkötelezettséget mutatott mind a helyi, regionális és országos szinten. A pozitív visszajelzések hozzájárultak a partnerség által készített kézikönyv tartalmának fejlesztéséhez. A részvétel és az elkötelezettség magas szintű volt, a migránsokkal foglalkozók más csoportjait is elértük, akikkel korábban nem számoltunk, így a tervezettnél is jobban hasznosítható a módszertan.

A magyar tapasztalat

Írta: Gábor Zita (Jövőkerék)

Az elért eredmények jobb megértés érdekében röviden ismertetjük a tesztelés körülményeit. A tesztelési folyamat 2020 novemberétől 2021 januárjáig tartott. Mivel a Diverpass projektet négy európai partner valósítja meg eltérő környezetben, a módszertan különböző körülményekre épülő megközelítéseket integrál. A kézikönyv egy általános európai jelenségre kínál megoldást, nevezetesen a migránsok jobb munkaerő-piaci és társadalmi integrációjára, a befogadó ország nyelvének (2. kulcskompetencia fejlesztése) és a társadalmi ismereteinek (6. kulcskompetencia fejlesztése) elsajátítására önkéntes tevékenységek által. A megalkotott módszert a helyi körülményekhez kell igazítani, mint minden európai projektnél. Ez az adaptáció némi hangsúlyeltolódást, valamint a megfelelő célcsoport kiválasztásának gondos tervezését jelentette.

A folyamat 5 szakaszból állt: mentorok bevonása és képzése; a gyakorlati megközelítés tervezése; résztvevők bevonása ; a mentori folyamat megvalósítása ; és a magyarhoz hasonló feltételekre korlátozódó következtetések levonása. Először is szeretnénk bemutatni a környezetet, amelyet röviden a következőképpen írhatunk le. A migránsok többnyire gazdasági bevándorlók, a menekültek száma nagyon alacsony. A magyar kormányzati retorika a migránsokat ellenséggé teszi a társadalom számára, holott a munkaerőpiacnak óriási munkaerő igénye van. A kormány nem nyújt alapvető integrációs szolgáltatásokat, a civil szféra igen. Az önkéntességnek nincs olyan nagy hagyománya, mint nyugaton.

Általában véve az eszköz hasznos a migránsok integrációjának elősegítésére. Mindenesetre van néhány javaslatunk a használatára. A Diverpass módszer csak stabil anyagi háttérrel rendelkező migránsok segítésére használható, mivel az önkéntesség az önkéntestől időt és néha anyagi erőfeszítést igényel. Vannak, akiknek irreális terveik vannak, és túl nagy elvárásaik. Az eszköz segíthet reális, tapasztalaton alapuló hosszú és rövid távú célok megfogalmazásában. A 6. kulcskompetenciával kapcsolatban a mentornak figyelembe kell vennie, hogy minden elem egyformán fontos-e tanuló által elérni kívánt cél szempontjából. A motiváció kulcsfontosságú elem. Az is fontos, hogy elismerjék az önkéntesek tevékenységét, és valamilyen módon jutalmazták őket, még ha nem is anyagilag. A módszer nemcsak álláskeresőket segítheti az embereket. Segíthet abban is, hogy a migránsok az állásukat megtartsák, vagy megfelelőbbet keressenek azáltal, hogy jobban beilleszkednek a környezetükbe. Az eszköznek van hozzáadott értéke is. Az eszköz használatával és a migránsok önkéntes munkájával a társadalom egészének érzékenysége fejleszthető. A migránsok megmutatják pozitív értékeiket, miközben segítenek másoknak, és kifejezik akaratukat, hogy a befogadó társadalom részei legyenek. Előfordulhat, hogy a folyamatot nem lehet lezárni az akciótervvel. Mindaddig ismétlődő folyamatként használandó, amíg közönségünk meg nem szerzi a munkaerőpiacra való belépéshez szükséges kompetenciákat.

A lengyel tapasztalatok - Innovatív, vonzó és... nem olyan könnyen megvalósítható - visszajelzések a kézikönyvről lengyel szakemberektől és önkéntesektől

Írta: Agnieszka Borek és Bartłomiej Walczak, STOP

A kézikönyvet Lengyelországban segítő szakemberek és önkéntesek körében tesztelték, akik olyan nem kormányzati szervezeteknél dolgoznak, amelyek a menekültek és bevándorlók támogatására szakosodtak (Ocalenie Alapítvány, amely Varsóban és Lomzában külföldiek segítő központjait működteti). A Kézikönyv az egyik legkritikusabb kihívásra ad választ: a migránsok munkaerő-piaci integrációjának elősegítésére az e területen releváns két legfontosabb kulcskompetencia, nevezetesen a többnyelvűségi és állampolgári kompetenciák fejlesztésével.

A tesztelési időszak során gyűjtött információk két javaslatot fogalmaznak meg a Diverpass megközelítés alkalmazására a migránsokkal végzett munka során. Először is, az önkéntességet nem elsődleges tevékenységként, hanem az oktatási vagy gazdasági tevékenység kiegészítőjeként kell kezelni. Másodszor: gondosan kell kiválasztani a célcsoportokat. Azok az emberek, akiknek alapvető szükségletei biztosítottak, és akik hosszabb távú lengyelországi tartózkodást terveznek nagyobb érdeklődést mutathatnak az önkéntesség iránt. A részvételi szándék különösen a bevándorlók fiatalabb csoportjai esetében erős. Az önkéntesség általi tanulás potenciálisan jó megoldásnak bizonyult azoknál a fiataloknál, akik nem néznek szembe gazdasági kihívásokkal és van szabad idejük. Hasznos lehet társadalmi és állampolgári integrációjuk erősítésére. Önkéntesként szembesülhetnek a valós élethelyzetekkel, és támogatják őket abban, hogy elsajátítsák azokat a különböző készségeket, amelyekre egy új országban, és felnőtt életükben szükségük van.

A kézikönyvet a Covid-19 világjárvány okozta 2020-as lezárás idején tesztelték. A pandémiás zárlatok korlátozták a civil szervezetek egyes, az adományozók támogatásán és önkéntes tevékenységén alapuló szokásos tevékenységeit. Az önkéntesek toborzása kihívást jelentett, amióta a legtöbb tevékenységet online tartották, és a potenciális önkénteseket túlterhelték az online munka és a nehezített közösségi interakciók. Az online élet nehézséget jelent sok migráns és menekült számára. Ugyanakkor a migránsok különféle szociális, pszichológiai és érzelmi traumáknak vannak kitéve ebben a helyzetben, amelyek a magánytól való félelem és a szülőhelyükön maradt családjaik jólétével és biztonságával kapcsolatos aggodalmakból fakadnak.

Nemzetközi perspektíva

Ennek a résznek a célja a partnerországokban végzett Diverpass tesztelés tapasztalatainak általánosabb elemzése. Bár a figyelmes olvasók találhatnak némi átfedést a nemzeti jelentésekben, amelyek ugyanazon a tényeken alapulnak, reméljük, hogy egy másik perspektíva, és egy metaszintű összefoglalásra tett kísérlet hasznos lehet, különösen a nem érintett országok olvasói számára.

Bár a fent leírt nehézségeket egyetlen szervezet sem befolyásolhatja, a visszajelzések alapján összefoglalhatunk néhány ajánlást a Diverpass megközelítés megvalósításáról.

1. A nyelvi akadályt szem előtt kell tartani. Bár a kézikönyvben javasolt tevékenységek gyakran vizuális eszközökön alapulnak, a kölcsönös megértés elengedhetetlen a hatások eléréséhez.
2. Kulturális akadályok. A tevékenységeket tervező csapat igyekezett elkerülni a kulturálisan érzékeny kérdéseket, de tekintettel a menekültek és migránsok lehetséges sokféleségére, a trénereknek mindig emlékezniük kell az esetleges kulturális torzításokra.
3. A menekültek és migránsok motiválása a Diverpass tevékenységbe való bekapcsolódásra kihívást jelenthet. Javasoljuk a tanúsítvány kiadását, amelynek meg kell felelnie a helyi előírásoknak. A megszerzett készségek és ismeretek igazolásával, valamint az önkéntességben való részvétel formális igazolásával a szervezet olyan dokumentumot adhat, amely növeli a migránsok/menekültek esélyeit a munkaerőpiacon. Ezenkívül egyes országokban a formális oktatási intézmények elismerik a formális és nem formális oktatásban megszerzett készségeket.
4. Az önkénteseket fogadó szervezet képzésénél érdemes felismerni az elméleti tudásszintet, és szükség esetén a nyelvezetet is egyszerűsíteni.
5. Az önkénteseket fogadó szervezet dolgozói számára általános képet kell adni arról, hogy a Diverpass kézikönyv mely eszközöket kínálja, és mit lehet velük elérni.
6. Győződjön meg arról, hogy az önkénteseket fogadó szervezet első kapcsolattartó munkatársai tisztában vannak azzal, hogy az eszközöket az adott csoport sajátosságainak megfelelően kell kiválasztani. Különös figyelmet kell fordítani az írástudatlan migránsokkal és menekültekkel foglalkozókra.
7. További támogatásra lehet szükség a képzési készségek fejlesztéséhez.

Ajánlást & Következtetés

Ennek a fejezetnek a célja, hogy javaslatokat tegyen a 2021-ben megvitatásra kerülő Új Menekültügyi és Migrációs Paktumhoz, ami bár megosztott hatáskörű (európai és nemzeti szinten), de az egyik legérzékenyebb témája a közösségnek.

M. Sebastien Nadot, a francia parlament (Assemblée nationale) képviselője, a nemzetgyűlés migrációval foglalkozó vizsgálóbizottságának volt elnöke. 2021 novemberében a nemzetgyűlésben hangsúlyozta, hogy a migránsok franciaországi beilleszkedésének egyik fő akadály a nyelvtudás hiánya. Megállapítást nyert, hogy Franciaországban a francia nyelv oktatása a migránsok számára nem megfelelő. Ez a helyzet egy nagyon francia paradoxon jele: Franciaországban a francia nyelv oktatása külföldieknek kevésbé megfelelő, mint a külföldön. Javasolja, hogy a külföldi francia nyelvtanításra fordított pénz egy részét Franciaországban használják fel. Javasolja továbbá egy közös „nemzeti oktatás – felsőoktatás” szolgáltatás létrehozását, amely megfelelő választ ad a kihívásokra. Idéz egy „Az újonnan érkezett külföldiek foglalkoztatása révén történő integráció: diplomák és képesítések elismerése, a megszerzett szakmai tapasztalat érvényesítése” című jelentést (IGA-IGAS-IGESR, 2021. április), amely erre vonatkozó ajánlásokat fogalmazott meg. Ragaszkodik a bevándorlók emberi jogainak tiszteletben tartásához, és a helyi és nemzetközi tapasztalatokat ötvöző sikeres integrációs eljárások alkalmazását.

Egy másik cikkben Claire Millot asszony, a Salam egyesület önkéntes tagja az elmúlt húsz évben megvédte azt a kötelezettséget, hogy támogassa az Európa peremére szorult száműzötteket. Emlékeztetett arra, hogy a schengeni térségben a szabad mozgás jogot jelent: „A személyek szabad mozgásának elve (az EU-Szerződés 3. cikke), amely azt jelenti, hogy bármely egyén (uniós állampolgár vagy harmadik ország állampolgára) a belépést követően az egyik tag ország területéről, ellenőrzés nélkül lépheti át másik országokba, valamint néhány ajánlást fogalmaz meg a migránsok tisztességes fogadására:

- 1- a befogadó központoknak (CAO / CAES) mindenhol feltétel nélküli befogadást kell biztosítaniuk, minőségi szociális és jogi támogatással; a „migránsház” formája, amelyet az egyesületek évek óta hívnak...;
- 2- a dublini eljárást nem szabad figyelembe venni, mint a nagy calais-i dzsungel evakuálása során; e rendelet 17. cikke minden ország számára felkínálja ezt a lehetőséget;
- 3- a menedékkérőknek nagyon gyorsan meg kell adni a jogot a munkához,
- 4- fel kell hagynunk a dolgozni vágyók elküldésével, gondoljunk a szenvedést átélteket

Következtetés

Halba Bénédicte (Iriv Conseil.)

Amikor egy 25 éves, Irakból érkező fiatal férfi meghal egy fában Lengyelországban, mert a fehéroroszlós katonák brutálisan bántak vele anélkül, hogy lengyel katonáktól támogatást kapott volna, ez szégyen Lengyelország és Európa számára¹⁹. Amikor egy körülbelül egykorú, Afganisztánból érkező fiatal ember meghal a tengerben, mert megpróbált átkelni a Csatornán, hogy elérje az Egyesült Királyságot, ez Franciaország és Európa számára is szégyen²⁰. Az Európai Unió a kezdetektől fogva nem tartotta tiszteletben azokat az alapvető jogokat, amelyek az alapját képezik – az emberi jogok feltétel nélküliek és egyetemesek, bármilyen státusszal vagy állampolgársággal is rendelkezzenek, minden emberi lénynek szabadságot kell kapnia egy jobb jövő felépítésére, támogatásra. boldogságkutatásában, és lehetőséget kapjon ennek az álmnak a megvalósítására, különösen akkor, ha hazájában üldözik, vagy ha az élet társadalmi, politikai vagy gazdasági okok miatt teljesen lehetetlen. Ezeknek a fiataloknak a halála nemcsak emberi tragédia és erkölcsi hiba, hanem fő kockázatot is jelent az Európai Unió számára. Ez azt a gondolatot adhatja, hogy az EU nem tartja tiszteletben azokat az elveket, amelyekért ki kellene állnia és harcolnia kellene. A demokrácia nemcsak elmélet, hanem tényekben is meg kell mutatkozni. Az Európában elhunyt fiatalok családja számára ez a fő bánat. Azokban az országokban (közel-keleten) ezek a fiatal férfiak megerősíthetik azt a nagyon negatív üzenetet, amelyet az iszlamista propaganda terjeszt Európa és általában a demokratikus országok ellen. Az elmúlt húsz évben megtapasztalhattuk, milyen károkat okozhat a demokráciákban: a 2001-es New York-i terrortámadásokat, a 2012 óta tartó franciaországi terrortámadás-sorozatot, amely 2015-ben tetőzik, a múltban Belgiumban vagy Németországban történt terrortámadás. Bármi legyen is a nevük, az ISIS vagy az Al-Kaida, ez a terrorizmus itt marad, és úgy tűnik, hogy meglehetősen élénk a szubszaharai Afrikában, de Észak-Afrikában is. Fő hatása Európában az érzékeny városi területeken van, ahol sok fiatal (a migráns hátterű családokhoz tartozó) nagyon érzékeny a közösségi hálózatokon terjesztett álhírekre.

Az Európai Uniót szomszédai is megtámadják, a Covid-járvány óta növekvő intenzitással: Oroszország és Törökország 2015 óta indította el a fő Európa-ellenes kampányt a Földközi-tengeren – Ciprus és Görögország Törökország, Szíria vagy Líbia Oroszország számára. Ezt a negatív szellemet fejezik ki az európai területeken az európai országokban élő támogatók egy része (török diaszpóra Németországban, de Franciaország, Németország, Egyesült Királyság vagy Magyarország Oroszországot védő egykori politikai vezetői) is. Elképzelésük az Európai Unió elleni küzdelem az I. világháború után összeomlott oszmán és orosz birodalmak helyreállítása érdekében. Ez a stratégia sok európaire nyomasztó hatással lehet, elveszett vagy bizonytalan, illuzórikus „dicsőséges

---

¹⁹ Many migrants are freezing to death in woods at Belarus-Poland border - Michel MARTIN , November 21, 2021, NPR-
<https://www.npr.org/2021/11/21/1057815903/migrants-are-freezing-to-death-at-belarus-poland-border>

²⁰ At least 27 migrants coming from Iraq and Iran died in the Channel on the 27th of November 2021- Alex Therrien, BBC News, Thursday 25 November 2021,
<https://www.bbc.com/news/uk-59406355>

régi idők” iránt nosztalgikusan. A Covid-járvány miatt az Európai Unió tudatában volt annak, hogy veszélybe kerülhet közös jövőnk. A gazdasági projekt, amelyre az EU épült, mindig is párosult egy politikai projekttel, amely a második világháború emberi tragédiája után megvédi európai értékeinket a fenntartható békéért. Az EU projekt gazdasági része jó úton halad, mivel Európa gazdag és erős térség; a politikai rész továbbra is bizonytalan, az európai országok közötti nézeteltérések számos forrása miatt a migráció a legérzékenyebb kérdés. Valójában nem csak az emberi szolidaritás az, ami arra ösztönözheti az Európai Uniót és az európai országokat, hogy tisztességes állami befogadási politikát hajtsanak végre a migránsok számára, ez a fő geopolitikai ok. A bizalom és a nemzetközi biztonság légmentes nélkül a gazdaság is veszélybe kerülhet. A migránsok és a velük dolgozó szakemberek támogatása nem lehetőség, hanem elsődleges prioritás lehet, ha a Covid-idők után tovább akarunk lépni, és Európa fenntartható jövőjét szeretnénk felkészíteni. 2015-ben Németország volt az egyetlen ország, amely nyíltan fogadta a főként Szíriából érkező menekülteket, mert a munkaadók szakszervezete támogatta a folyamatot, mivel munkaerőre volt szükségük.

2021-ben a francia munkaadók francia szakszervezete (Medef) ugyanezt a kijelentést teszi: Franciaországban csaknem 1 millió betöltetlen állás van. Szükségünk van egy fiatal és motivált munkaerőre. Egy francia állami elemzőközpont által nemrég közzétett felmérés szerint a minősített bevándorlás a francia gazdaság javait támasztja alá (CAE, 2021). A tanulmány készítői sajnálják, hogy a nyilvános vitát az identitási és biztonsági okok uralják majd, és a gazdasági megközelítést megbocsátják, mivel a bevándorlás jelentős mértékben hozzájárulhat a gazdasági növekedéshez. Néhány ajánlást fogalmaznak meg: a „tehetségekre” összpontosítás, a VPL-megközelítés erősítése a külföldi diplomák és képesítések jobb értékelése érdekében, a humántőke-stratégia fejlesztése, valamint a nemzetközi fiatal diplomások megszólítása (különösen az átmeneti tanulmányok – munkavállalás terén). A migránsokat támogató szakembereket fel kell szerelni a migránsok társadalmi és gazdasági befogadásának támogatására. A két francia cikk (iriv, Paris & Cité Saint Pierre, Lourdes) ragaszkodik a kompetencia-megközelítés megvalósításának fontosságához, amely elsősorban a 2-es kulcskompetencia – többnyelvű kompetencián alapul (mivel a francia munkaerőpiacon a B1 szint várható el) kombinálva a 6-os kulcskompetenciával – Állampolgárság (mivel ez egy módja annak, hogy a migránsok közösségi hálózatot építsenek ki, és ezáltal gazdagítsák társadalmi tőkéjüket). Másodsorban, minden tapasztalatukat a kompetenciákban is kifejezhetik a készségfejlesztési folyamat fokozása érdekében. A Caritas France emellett a legaktívabb a száműzöttek érdekképviselésében nemzeti és nemzetközi szinten egyaránt.²¹

A bevándorlás az elmúlt években az olasz média és politikai viták központi témája volt. 2014 és 2021 között körülbelül 700 000 migráns szállt partra a tengeren. Ha minden figyelem a partraszállásokra összpontosul, azt gondolhatnánk, hogy ugyanezen években jelentősen megnőtt volna a külföldiek száma. A valóság más. 2014 óta a külföldiek száma (amely az előző évtizedben több mint kétszeresére, 1,9-ről 4,9 millióra nőtt) változatlan maradt. Van-e ma elegendő rendszeres csatorna Olaszországban? Mindig nehéz

---

²¹ Main support provided by Caritas France to migrants - <https://www.secours-catholique.org/migrants>

meghatározni az "elegendő" fogalmát, de természetesen az olaszországi rendszeres csatornák, akárcsak az EU-ban, az elmúlt évtizedben a terjeszkedés helyett erősen korlátozottak voltak. A populista jobboldali erőknek (Salvini Lega Nordja és Giorgia Meloni Fratelli di Italia-ja) sikerült kihasználniuk a társadalmi-gazdasági válság pillanatát azáltal, hogy rasszizálták az egyébként vertikális konfliktust a kevesek gazdagok és a szegények és sok elszegényedett között. Így a közelmúltban végrehajtott szabályozási reformok a migránsok marginalizálódásának kedveztek, és valódi alárendelt integrációt hoztak létre. A legális hozzáférési csatornák jelentős lezárása („Flow-rendeletek”) és a humanitárius védelem korlátozása felerősítette a migránsok zsarolási képességét. A haladó és szociáldemokrata erőknek cselekedniük kell annak érdekében, hogy megváltoztassák a migráció elbeszélésének kereteit. De emellett, hogy nemzeti szinten reformokra van szükség, mind a humanitárius védelem, mind a belépési csatornák oldalán, Olaszország szükségszerűen kényszerül az európai szintű cselekvésre.

A lengyelországi migrációs helyzet jelentős változásokon ment keresztül az elmúlt két évtizedben. A nettó kivándorlási országból, a 2004-es EU-csatlakozást követően a migrációs kiáramlás átmeneti növekedésével Lengyelország vált a fő országgá. Továbbra is az egyik legnagyobb külföldön élő diaszpórát tartja fenn - a lakosság számával arányosan -, ugyanakkor az egyik legnagyobb befogadója a nem EU-n kívüli gazdasági migránsoknak, különösen Ukrajnából. 2021 őszén Lengyelország modern történelme során először élt át humanitárius válságot, amelyet a keleti határa mentén beáramló menekültek okoztak. Ennek a beáramlásnak a valódi mértéke és hatása a lengyel migrációs és integrációs politikára még mindig kérdéses. A Diverpass megközelítés alkalmazását a migránsok készségeinek fejlesztésében össze kell kapcsolni a migránsok alapvető szükségleteinek biztosítására irányuló valódi erőfeszítésekkel. A sikeres integráció jelentős változtatásokat igényel a migrációs és társadalombiztosítási politikákban.

Magyarországon a migránsok túlnyomórészt gazdasági bevándorlók, a menekültek nagyon kevesen vannak. A magyar kormányzati retorika a migránsokat ellenséggé teszi a társadalomban, holott a munkaerőpiacnak óriási munkaerőre van szüksége. Nem alapvető integrációs szolgáltatásokat nyújt, hanem a civil szférát. A Diverpass módszernek segítenie kell a stabil anyagi háttérrel rendelkező migránsokat, mivel az önkéntesség magától az önkéntestől is időt és néha anyagi erőfeszítést igényel. A módszert egy szélesebb körű mentori folyamat részeként is lehetne használni, mivel esetenként alapvetőbb szükségleteik kielégítésére, például lakhatásra vagy élelemszerzésre vonatkoznak a fő kérdések. A módszer abban is segíthet, hogy a migránsok állást tartsanak, vagy a munkahelyi környezetbe jobban beilleszkedve keressenek megfelelőbbet. Az eszköz használatával és a migránsok önkéntes munkára terelésével a társadalom egésze érzékeny lehet erre az új perspektívára.

Egy európai projekt mindig egy módja annak, hogy a helyszínen teszteljünk innovatív stratégiákat és eszközöket, amelyek széles körben elterjednek és használhatók az egész Európai Unióban. Ez is egy módja annak, hogy felmelegítsék a politikai döntéshozókat érzékeny kérdésekben – a migráció valóban az Európai Unió egyik fő kérdése, és minden tagjának meg kell küzdenie. A szakemberek megfelelő eszközzel és stratégiával való felszerelése, a DiverPass számára készült Kézikönyv, valamint az országainkban és az egész

Európai Unióban érdekelt felek megszólítása, hogy hozzájáruljanak az Új Menekültügyi és Migrációs Paktumhoz, e-könyvünkhöz. Hiszünk abban, hogy változást hozhat a figyelem felkeltése és néhány „fénypont” növelése a még mindig zavaros Európában. Azt is reméljük, hogy ez megváltoztathatja az önző, önmagába zárkózott és gazdasági növekedésének gyümölcsét megosztani vonakodó, önző Európáról alkotott rossz és negatív képet – „Európa erőd”. A migránsok hozzájárulhatnak és kell is hozzájárulniuk Európa növekedéséhez, nem fenyegetést, hanem ígéretet jelentenek Európának.

Bibliográfia és weboldalak

Cité Saint Pierre (Lourdes, Franciaország) cikke

Az SCCF kiadványa: National Associative Project Secours Catholique – Együtt építünk egy igazságos és testvéri világot – 2016-2025

Önkéntesség a Secours Catholique-ban 2020-ban – Tableau de Bord Analytiques – A G2A-ból kinyert adatok 2021 elején

A CEDRE-SCCF kiadványa: Felmérés a száműzetésről és a Cedar-Secours Catholique-i foglalkoztatásról – 2018. január-április

Bénévoles et Concerés – Agir avec des personnes exilées au Secours Catholique – recherche action réalisée au Cèdre – antenne du SCCF 2020 –

Laurent Giovannoni – Département Accueil et droits des étrangers – Equipe Nationale SCCF Migrants

Országos kiadvány: Parlamenti jelentés a külföldiek franciaországi befogadási és támogatási politikájának szükséges átalakításairól Tache-jelentés, 2018. február

Kiadvány az ERASMUS+ projektből: JuCiVol a oktatók oktatása – IRIV Conseil, 2019. december (francia verzió)

Secours Catholique (Caritas France): Secours Catholique: <https://www.secours-catholique.org/>

Cité Saint-Pierre: <https://citesaintpierre.net/>

Maison d'Abraham: <https://www.secours-catholique.org/la-maison-dabraham-a-jerusalem>

CEDRE: <https://www.secours-catholique.org/le-cedre-un-centre-dentraide-dedie-aux-demandeurs-dasile-et-aux-refugies>

Fiatel Caritas: <https://www.secours-catholique.org/young-caritas> <https://www.secours-catholique.org/le-cedre-un-centre-dentraide-dedie-aux-demandeurs-dasile-et-aux-refugies>

A Caritas France partnerei vagy a szakképzés területén releváns francia szervezetek

Le Français pour tous: <https://parlera.fr/wp/2021/06/mobilisation-lancement-dune-recherche-action-pour-le-francais-pour-tous/>

Franciaország Terre d'Asile Szövetsége: <https://www.france-terre-asile.org/etablissement/cada-lourdes>

Association Trait D'Union Asile: <https://www.lourdes.fr/component/fabrik/details/20/237>

Nemzeti Menekültügyi Szervezet :OFPRA: <https://www.ofpra.gouv.fr/>

Felnőttképzési szervezet: AFPA: <https://www.afpa.fr/>

Iriv (Párizs, Franciaország)

Bradford (Anu) 2020 „A brüsszeli hatás – Hogyan uralja az Európai Unió a szót”, Oxford: Oxford University Press

Cedefop (2009), Európai irányelvek a nem formális és informális tanulás validálásához, Thesszaloniki.

Európa Tanács (ET) – A demokrácia meghatározása – <https://www.coe.int/en/web/compass/democracy>

Európai Bizottság (2006 és 2019): Kulcskompetenciák az egész életen át tartó tanuláshoz. Az Európai Parlament és a Tanács ajánlása”, Brüsszel.

Halba B. (2015) „A sokféleség megközelítésének fokozása migráns tanulók és oktatók körében az európai munkaerő-piaci diszkrimináció elleni küzdelem érdekében”, EAPRIL konferencia, Luxembourg: Luxemburgi Egyetem.

Halba, B. (2011) „Interkulturális közvetítés, „Új megállapodás” az interkulturális helyi politikai döntéshozatalhoz, áthidaló helyi, nemzeti és

európai szintet”, IMISCOE Konferencia, Varsó: Varsói Egyetem Halba B. (2011 a), „Az önkéntesség értékelése : az önkéntesség európai évének fő

kérdése” - Conférence finale du Réseau européen VALUE, Liverpool: Liverpooli Egyetem.
NATO – a Varsói Szerződés meghatározása – https://www.nato.int/cps/us/natohq/declassified_138294.htm

A STOP cikke (Varsó, Lengyelország)

Knowles, M. (1984). Az andragógia akcióban. San Francisco: Jossey-Bass.
Knowles, M. (1984). A felnőtt tanuló: elhanyagolt faj (3. kiadás). Houston, TX: Gulf Publishing.
Kolb, David A (2015)., Tapasztalati tanulás: A tapasztalat mint a tanulás és fejlődés forrása, második kiadás, Pearson Education, <https://qrqo.page.link/cNi7M>
Knowles, M. A felnőttképzés modern gyakorlata. Pedagógiától andragógiáig, Cambridge The Adult Education Company, New York, 1980.
Schneider Corey Marianne, Corey Gerald, Corey Cindy. (2018). Csoportok: Folyamat és gyakorlat, 10. kiadás (10e. kötet). Cengage Learning.
St. Clair R, Käßlinger B. Alley vagy Autobahn? Az andragógiai projekt 50 évének értékelése. Felnőttképzési Negyedév. 2021;71(3):274-6. doi:10.1177/07417136211027879
TEAL Center adatlap sz. 11: Felnőtt tanulási elméletek, 2011, p. 1. <https://web.archive.org/web/20171215125941/http://communitycolleges.wy.edu/Data/Sites/1/commissionFiles/abe/training/abe-ntt/mod-6-articles/ntt- --module-6---fs-11-teal-center-adult-learning-theory-fact-sheet-air-logo-rev12-06-11.pdf>

Erifo cikke (Róma, Olaszország)

Statistiche sulla migrazione verso l'Europa, statisztika az Európába irányuló migrációs hullámból, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-life/statistics-migration-europe_it
A TANÁCS AJÁNLÁSA (2020. november 24.) a szakoktatásról és szakképzésről (VET) a fenntartható versenyképesség, társadalmi méltányosság és rugalmasság érdekében (2020/C 417/01)
A nyolc EKKR-szint leírása, <https://europa.eu/europass/it/description-eight-efl-levels>
A 2020. november 30-án jóváhagyott Osnabrücki Nyilatkozat a szakoktatásról és -képzésről, mint a fellendülés és a digitális és zöld gazdaságokba való igazságos átállás elősegítőiről
EPALE, VET Training in the Social Solidarity Economy Sector, <https://epale.ec.europa.eu/it/node/168573>
ILO-Nemzetközi Munkaügyi Szervezet, Szociális és szolidaritási gazdaság
https://www.ilo.org/global/topics/cooperatives/projects/WCMS_546299/lang--en/index.htm

Jövőkerék cikke (Budapest, Magyarország)

AMIF (Menekültügyi Migrációs és Integrációs Alap) - magyar honlap - <http://belugyialapok.hu/alapok/palyaztatas/16>
Az erkölcsi pánik definíciója – https://en.wikipedia.org/wiki/Moral_panic
Hivatalos statisztika Magyarországon
- http://www.bmbah.hu/index.php?option=com_k2&view=item&layout=item&id=177&Itemid=1232&lang=hu

Magyar hírek online- <https://kormany.hu/hirek/a-kormany-ismet-meghosszabbitja-a-tomeges-bevanderlas-okozta-valsaghelyzetet> ; angol verziója - <https://abouthungary.hu/>
A Magyar Kormány honlapja - <https://24.hu/kozelet/2015/10/09/nem-vettek-el-a-magyarok-munkajat/>
Európai Bizottság – https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_4260
Az Európai Unió Bírósága
- <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf;jsessionid=66C12F3A7130E83042FB5A8A4B6594DF?text=&docid=227569&pageIndex=0&docid=0>.
Magyar Helsinki Bizottság - <https://helsinki.hu/a-civilelles-torveny-visszavonasa-fontos-lepes-de/>
Kutatás az állami ösztöndíjprogramról- http://www.szociometrum.hu/wp-content/uploads/2018/07/3orszagbeli_hallgatok_Szociometrum20171207.pdf
törvény az integráció támogatásáról - <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A0700301.KOR>
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat (önkormányzat)- <http://www.macsgyoe.hu/>
Magyar hírek online- <https://kormany.hu/hirek/a-kormany-ismet-meghosszabbitja-a-tomeges-bevanderlas-okozta-valsaghelyzetet>

Szószedet – szakkifejezések és hivatkozások fő szövegei

Kompetenciák értékelése - az egyén elért eredményeinek (tudásainak, know-how-jának és/vagy kompetenciáinak) értékelésére használt módszerek és folyamatok összessége, amelyek jellemzően elismeréshez vezetnek (az értékelést képzési módszerek vagy szolgáltatók értékelésére használják) - CEDEFOP

Állampolgárság – jog és felelősség a közösség kulturális, társadalmi és gazdasági életében, valamint a közügyekben másokkal együtt való részvételhez (Nemzeti Kisebbségvédelmi Egyezmény, 1995)

Kompetencia – három fő módja van a meghatározásának: igazolt tudás, ismeret és képesség egy szokásos és/vagy változó munkahelyi helyzetben (CEDEFOP) ; a kontextusnak megfelelő tudás, készségek és attitűdök kombinációja. (EC, 2006); és a kulcskompetenciák azok, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes kiteljesedéshez és fejlődéshez, az aktív állampolgársághoz, a társadalmi befogadáshoz és a foglalkoztatáshoz (EC, 2006)

Sokszínűség – a bővítés utáni Unióban (2004 óta) jelentős politikai-kulturális kérdéssé vált, amely közös európai identitást és értékrendet igényel. Ugyanakkor a korábbi „integráció” hangsúlyt a jelenlegi „identitás”-ra cserélték. Az Európai Unió „együlvél a sokféleségben” mottója és a „sorsközösség kovácsolásának” gondolata a sokféleség interakcióját és párbeszédét jelenti. kultúrák (Blokker, 2006). 2007 óta Európa-szerte számos sokszínűségi chartát fogadtak el, miután 2000-ben két irányelvet fogadtak el: a foglalkoztatási egyenlőségről szóló irányelv megtiltotta a szexuális irányultság, vallási meggyőződés, életkor és fogyatékoság alapján történő megkülönböztetést a foglalkoztatás területén; A faji egyenlőségről szóló irányelv megtiltotta a faji vagy etnikai hovatartozáson alapuló megkülönböztetést a foglalkoztatással összefüggésben, de a jóléti rendszerhez és a társadalombiztosításhoz, valamint az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés során is (Halba, 2014).

Tanulás

Formális tanulás – tipikusan oktatási vagy képzési intézmény által nyújtott, strukturált (tanulási célok, tanulási idő vagy tanulási támogatás tekintetében) tanulás, amely képesítéshez vezet. A formális tanulás a tanuló szemszögéből szándékos (Cedefop, 2002).

Az informális tanulás - A mindennapi élettel kapcsolatos tevékenységekből, mint a munka, a család, vagy szabadidőből eredő tanulás. Nem strukturált (tanulási célok, tanulási idő vagy tanulási támogatás), és nem vezet minősítéshez. Az informális tanulás lehet szándékos vagy nem szándékos / véletlenszerű (CEDEFOP 2002)

Nem formális tanulás – olyan tervezett tevékenységekbe ágyazott tanulás, amelyeket nem kifejezetten tanulásként jelöltek meg, de amelyek fontos tanulási elemet tartalmaznak (amit félig strukturált tanulásnak neveznek). A tanuló szemszögéből ez szándékos. A nem formális tanulás nem vezet minősítéshez – CEDEFOP

Tanulási eredmény – Minden olyan tanulási tevékenység, amelyet egész életen át folytatnak azzal a céllal, hogy személyes, állampolgári, társadalmi és/vagy foglalkoztatási szempontból javítsák a tudást, készségeket és kompetenciákat (CEDEFOP 2002)

Egész életen át tartó tanulás – egész életen át tartó tanulási tevékenység, amelynek célja a tudás, készségek és kompetenciák személyes, állampolgári, társadalmi és/vagy foglalkoztatási szempontból történő fejlesztése (CEDEFOP 2002)

Mentorálás – útmutatás és támogatás egy új belépőnek (intézményhez/szervezethez csatlakozónak), a szakmai fejlődés érdekében egy tapasztalt személy által, aki példaképként, coachként vagy bizalmasként lép fel (CEDEFOP, 2008)

Migráns

egy általános fogalom, amely magában foglalja a menekülteket, menedékkérőket, külföldi munkavállalókat, emberkereskedelem áldozatait, házastársakat, gazdasági bevándorlókat, vagy a migráns családtagját.²²

- a vándorlás minden formáját lefedő fogalom.²³
- „minden olyan személy, aki azon az államon kívül tartózkodik, amelynek állampolgára, vagy hontalan személy esetében a születési vagy szokásos tartózkodási helyétől eltérő országban”²⁴
- semleges kifejezés olyan emberek csoportjának leírására, akikben közös az állampolgárság hiánya a fogadó országban. Ennek a kifejezésnek a használata ebben a kézikönyvben gyakorlati okokból ered, és nem sérti a nemzetközi jogban az emberek meghatározott jogi kategóriáira, például menekültekre, hontalanokra, emberkereskedelem áldozataira és migráns munkavállalókra vonatkozó védelmi rendszereket.²⁵

²² Jørgen Carling, *Research Professor at the Peace research Institute Oslo (PRIO)* - <https://meaningofmigrants.org/>

²³ International Organisation for Migration - <https://www.iom.int/key-migration-terms#Migrant>

²⁴ United Nations High Commissioner for Human rights- <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Migration/GlobalCompactMigration/MigrantsAndRefugees.pdf>

²⁵ United Nations High Commissioner for Human rights- <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Migration/GlobalCompactMigration/MigrantsAndRefugees.pdf>

Menekült – a nemzetközi jog szerint olyan személy, aki a származási országában üldöztetés vagy konfliktus elől menekül. A menekültek jogosultak a menekültügyi törvény által biztosított teljes védelemre, ideértve a kiutasítással vagy az olyan üldöztetési helyzetbe való visszatéréssel szembeni védelmet, ahol életük és szabadságuk veszélyben van.²⁶

A tanulás értékelése – a (formális, nem formális, informális) tanulásban való részvétel és a tanulás eredményeinek elismerésének folyamata annak belső értékének tudatosítása és a tanulás elismerése érdekében – CEDEFOP

Önkéntesség – három dolog jellemzi. Az 1. önkéntesség olyan tevékenység, amelyet az emberek szabad akaratukból választanak; 2. nincs pénzbeli kifizetés az önkéntesnek; és a 3. önkéntes tevékenység az önkéntes családján és barátain kívül (vagy azokon kívül) mások (vagy a környezet) javát szolgálja. Korától, nemétől, rasszától, végzettségétől vagy anyagi helyzetétől függetlenül bárki hozzáférhet. Ez általában olyan szervezetekben történik, amelyek non-profit szervezatként vannak beállítva (Iriv & allii, 2006).

Hivatkozások

Alapjogi Charta (2000) - Az Európai Unió (EU) Alapjogi Chartáját az Európai Tanács 2000. december 7-i nizzai ülésén hirdették ki. Ez 54 cikket tartalmaz, amelyek rögzítik az egyének alapvető jogait az EU-n belül. Ezek hat egyéni és egyetemes érték között oszlanak meg, amelyek az európai építkezés alapját képezik: méltóság, szabadság, egyenlőség, szolidaritás, állampolgárság és igazságosság.

Az 1951-ben elfogadott, a **menekültek jogállásáról szóló egyezmény** és annak 1967-es jegyzőkönyve képezi a nemzetközi védelmi rendszer magját, amelyet regionális szerződések és nyilatkozatok egészítenek ki, amelyek szintén foglalkoznak a menekültek jogaival. A nemzetközi menekültjog a nemzetközi emberi jogi joggal, kezdve az 1948-as Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatával, és a nemzetközi humanitárius joggal (a háború jogával) együtt működik.²⁷

Kézikönyv az európai megkülönböztetésmentességi jogról (2010) - Az európai diszkrimináció-ellenes törvény értelmében a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével az Európai Unió Alapjogi Chartája jogilag kötelező erejűvé vált. Ezen túlmenően az Emberi Jogok Európai Egyezménye elősegítette az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága által kidolgozott közös elvek jobb megismerését is, amelyek a megkülönböztetésmentességi normák megfelelő nemzeti végrehajtásának központi elvévé váltak. .

²⁶ United Nations High Commissioner for Human rights- <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Migration/GlobalCompactMigration/MigrantsAndRefugees.pdf>

²⁷ United Nations High Commission for Refugees - <https://www.unhcr.org/publications/legal/3d4aba564/refugee-protection-guide-international-refugee-law-handbook-parliamentarians.html>

Nyolc kulcskompetencia - Minden polgárnak sokféle készségre van szüksége ahhoz, hogy könnyen alkalmazkodjon a szorosan összekapcsolódó és gyorsan változó világhoz. Az oktatás kettős – gazdasági és társadalmi – szerepét betöltve lehetővé teszi az európai polgárok számára, hogy megszerezzék a kívánt kulcskompetenciákat annak érdekében, hogy könnyen alkalmazkodhassanak a változásokhoz. A kompetenciákat a kontextushoz igazított ismeretek és készségek összességéként határozzák meg. A kulcsfontosságú készségek azok, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes fejlődéshez és kiteljesedéshez, az aktív állampolgári szerepvállaláshoz, valamint a társadalmi és szakmai befogadás elősegítéséhez (Európai Bizottság, 2006)

Amszterdami Szerződés – 1997-ben fogadták el, amely a menekültügyi és bevándorlási politikát a közösség joghatósága alá helyezte, és helyette a nemzeti törvények határozzák meg a migránsok jogi és védelmi kereteit.²⁸

---

²⁸ European Parliament - <https://www.europarl.europa.eu/topics/treaty/pdf/amst-en.pdf>

Közreműködők

Benoit ARNAUD, felelős Animation-Booking- Önkéntesség osztályának Cité Saint-Pierre. Ahogy egy szociális munkás, aki van tapasztalata a nemzetközi együttműködés a New York City (NYC), a kerület a Bronx, egy szervezetben (Abraham House) sugogsting alternatívájaként bebörtönzés Ő végre a különböző programok, köztük az iskola utáni programok és családi program, a bevándorló spanyol nyelvű közönség; ő vezette a „Alternatíva bebörtönzése” program. 2008-ben szerzett mester a helyi és nemzetközi szociális programfejlesztés és csatlakozott társulást szellemi fogyatékkal élők (Arche) koordinálja a személyre szabott projektek és a fogadó 40 fő, valamint a menedzsment 20 alkalmazottal és az európai önkéntesek. A részvételen alapuló és befogadó modell egyesíti a szakmai, közösségi és spirituális dimenzióit követte. 2016-ban csatlakozott a vezetőség Cité Saint-Pierre álttal felelősséget Animation-foglalás-Önkéntesség osztály

Agnieszka BOREK szociológus, az értékelő és az edző erős kutatási és képzési szakértelmet. Kutatási területei összpontosítanak folyamatának minőségét a tanítás és tanulás, az értékelés és önértékelés, a pedagógusok szakmai fejlődését. Ő egy hiteles oktató és edző, működik felnőttek és fiatalok. Hat éve (2010-2015), ő volt az igazgatója a nevelési projekt 28000 lengyel tanárok és az összpontosított az egész iskola fejlesztési kérdések vizsgálatával, az iskolai önértékelés, hiteles tanítási és tanulási folyamat és az adatok alapuló döntéshozatal . Tagja volt a szakértő csapat létrehozásának támogatása az oktatás színvonalának és értékelés a közoktatási rendszer Szaúd-Arábiában ..

GÁBOR Zita releváns tapasztalattal rendelkezik a transznacionális partnerségekben való munkavégzésben, az EU-finanszírozású projektek kidolgozásában és lebonyolításában, költségvetés írásában és a pénzügyi kontrollban. Több, mint 20 éves tapasztalattal rendelkezik, számos szervezettel dolgozott együtt a profitorientálttól a helyi önkormányzaton át a civil szervezetekig. EU projekteket dolgozott ki, bonyolított le (EIA-AMIF, Erasmus+, Svájci és Norvég Alap, JUST) és értékelt (Erasmus+, Svájci Alap). 2009 óta vesz részt migráns-projektekben a munkaerő-piaci és társadalmi integráció, a vállalkozói készségek fejlesztése és a figyelemfelkeltés területén.

Bénédicte Halba közgazdasági doktor (University Paris I Panthéon Sorbonne, 1996). 1997-ben létrehozott egy Kutatóintézetet, az IRIV-t (www.iriv.net), amely az egész életen át tartó tanulásra specializálódott, és az önkéntes vagy migrációs tapasztalat révén szerzett nem formális és informális tanulásra összpontosított. A sokszínűség 2013 óta a másik kiemelt téma. 1995 óta számos könyvet írt, és szerkesztette az IRIV 5 kiadványát, valamint 2004 óta évente kétszer megjelenő elektronikus áttekintését – www.benevolat.net. 1997 óta több mint 50 projekt partnere vagy koordinátora.

Laura Laurenzi mesterdiplomát szerzett közgazdaságtanból, az EU-alapok kezelése szakon (a római Sapienza Egyetemen). 2018 óta projektíróként és menedzserként dolgozott számos állami és magánszervezetnél, a korábbi H2020 Programban és az EIC Pilotban támogatásokat menedzselve és benyújtva. Szakterülete az Erasmus+ programban: felnőttképzés, ifjúság és szakképzés. Jelenleg kutató/oktató és projektmenedzser az ERIFO-nál, irányítja az ERIFO részvételét az Erasmus programban.

Claire Millot önkéntes a Salam egyesületnél. 2014 óta a SALAM Nord / Pas-de-Calais egyesület főtitkára, 2016-tól 2021-ig a Dunkerque-i szektorért volt felelős. Nyugdíjas irodalomprofesszor, írói tapasztalatait ennek a migránsokat segítő egyesületnek a szolgálatába állítja. Levelek, publikációk, sajtóközlemények, egyesületközi értekezletek lefoglalják idejének nagy részét, de szívesen részt vesz legalább hetente egyszer az étkezések elkészítésében és kiosztásában, hogy ne veszítse el a kapcsolatot a helyszíni valósággal.

Sebastien Nadot a testnevelés agrégé professzora, és történelemből PhD fokozatot szerzett (EHESS, 2009). Részt vett a Conseil économique, social et environnemental Foglalkoztatás és munka szekciójában (2015-2017). 2017 júniusában megválasztották Haute-Garonne (Occitanie) 10. körzeti hivatalának helyettesévé. Tagja az Assemblée nationale (francia parlament) Külügyi Bizottságának. A Jemenben felvetett témán dolgozott (polgárháború, amely ellenzi a francia fegyverek Szaúd-Arábiának és az Egyesült Arab Emírségeknek való eladását, amelyeket a jemeni polgári lakosság ellen használhatnak fel), hogy biztosítsa a nemzetközi humanitárius jog tiszteletben tartását; 2021 májusában a „Párbeszéd ellenségek között” kollokvium társszervezője és elnöke volt (dr. Denis Mukwege, a 2018-as Nobel-békedíjas, a Knesszet korábbi elnöke, Avraham Burg és a Sinn Féin Gerry Adams volt elnöke részvételével). az a cél, hogy – gyakran egykori ellenségek között – eszmecsere a fegyveres konfliktusokból való kilábalás módjairól, hogy békés megoldáshoz és az átmeneti igazságszolgáltatás megteremtéséhez vezessen. A migrációkkal foglalkozó vizsgálóbizottság elnöke (2021).

Luisa Nocito pszichológus, szakterülete a felnőttkorban alkalmazott klinikai pszichológia. Több, mint három évet dolgozott tanácsadóként és trénerként az ERIFO szakorvosokat felkészítő munkahely-orientált programjában. 2011 óta a „klinikai pszichofiziológia” adjunktusa a római Sapienza Egyetem Dinamikus Pszichológiai Tanszékén.

MÉSZÁROS Attila szociális munkás végzettségű, több mint 25 éves migránsokat segítő tapasztalattal rendelkezik, szakmai vezetőként civil és egyházi szervezetekben, önkormányzati cégeknél valósított meg integrációs programokat: szociális munka, tanácsadás, integrációs szolgáltatások, munkaerő-piaci programok, mentorálás, képzés, szemléletformáló programok, közösségi események és kampányok, dokumentum és reklám filmek, krízisellátás, hálózatépítés, kutatás és szakpolitikai anyagok. A migrációról, menekültkérdésről tartott előadásokat határőröknek, civil szervezeteknek, diákoknak, szociális munkásoknak, diakónusoknak, és lelkészeknek.

Bartłomiej WALCZAK, a szociológia doktora és kulturális antropológus, több mint 15 éves társadalomkutatási és felnőttképzési tapasztalattal. Különösen érdekli az oktatás értékelése, a migráció és az oktatás összefüggései, a szülők részvétele az oktatásban, a tanulók biztonsága, az oktatás változása. Két könyv szerzője, további négy könyv társszerzője, és több mint 60 egyéb tudományos publikációt publikált lengyel és nemzetközi folyóiratokban. Több mint 70 kutatási és értékelési projektben vett részt. Szakértőként dolgozott számos lengyel és nemzetközi intézménynél, többek között: OECD, EBESZ, Közoktatási Értékelő Bizottság (Szaúd-Arábia), a lengyel oktatási minisztérium és ügynökségei, helyi hatóságok. 2009-2015 között a Jagelló Egyetem szakértője volt, a lengyelországi pedagógiai felügyeleti rendszer reformját és az új tanulási folyamatok iskolai követelményeit ismertette.

